

HUSLAB	PALVELUTUOTANTO, TYÖOHJE
	Sivu 1(2)
	Versio: 29.12.2015
	Laatija: Risto Hilla 29.12.2015
	Tarkastaja: Eveliina Tarkka 29.12.2015
	Hyväksyjä: Annika Kalanti 29.12.2015
	Katselmoitu: Risto Hilla 23.1.2018
	Katselmoitu: 03.02.2020 E.Tarkka
PREANALYTIikka	
Bakteriologiset näytteet	
Nielun bakteeri- ja sieniviljelynäyte	

Nielun bakteeri- ja sieniviljelynäyte

Tutkimuspyyntö

KL nro/ tutk.nro	Lyhenne	Tutkimus	Näytteenotto- kohta	Näytteenotto- välineet	Säilytys
2703	Ps-StrVi	Ps-Streptokokki, viljely	molemmista tonsilloista	eSwab neste- kuljetusputki tai geelikulje- tusputki, näytteenotto- tikku.	huoneenlämmössä, yön yli säilytys jääkaapissa.
4290	Ps-BaktVi	Ps-Bakteeri, viljely	molemmista tonsilloista ja/tai takanielusta	eSwab neste- kuljetusputki tai geelikulje- tusputki, näytteenotto- tikku.	huoneenlämmössä, yön yli säilytys jääkaapissa.
9441*	-BopeVip	Bordetella per- tussis, nukleiinihapon osoi- tus ja viljely	ylhäältä takanie- lusta	geelikuljetus- putki ja kuiva putki. 2 ohutmetalli- vartista näyt- teenottotikkua.	huoneenlämmössä, yön yli säilytys jääkaapissa.
1254	-CodiVi	Difteria, viljely	nielun peitteistä	geelikuljetus- putki ja näytteenotto- tikku	huoneenlämmössä
3498	Ps-GcVi	Gonokokki, viljely	takanielusta ja tonsilloista	geelikuljetus- putki ja näytteenotto- tikku	1 vrk huoneenlämmössä
3509	Sk-SienVi	Sieni, viljely	nielun peitteistä	geelikuljetus- putki näytteenotto- tikku	1 vrk huoneenlämmössä

*HUSLABissa käytössä oleva tutkimusnumero

Tutkimuspyynnöstä tulee ilmetä potilastietojen lisäksi näytteen laatu, näytteen ottoaika sekä haluttu tutkimus. Difteriaviljelyn tutkimuspyynnössä tulee ilmetä myös rokotus- ja matkustustiedot sekä mahdolliset kontaktit difteriaa sairastavaan henkilöön.

Potilaan esivalmistelu

Ruokailu ja juominen juuri ennen näytteen ottamista saattaa aiheuttaa epäluotettavuutta tutkimukseen. Suu- ja nielutulehdusten oireiden lievittämiseen tarkoitettujen desinfioivien kurkkutablettien nauttimista pitäisi myös välttää ennen näytteen ottoa.

PREANALYTIKKA**Bakteriologiset näytteet**

Nielun bakteeri- ja sieniviljelynäyte

Välineet

- Tutkimuksesta riippuen geelikuljetusputki tai eSwab nestekuljetusputki -pakkaus.
- spaatteli

Näytteenotto

Streptokokkiviljelyä otettaessa kieli painetaan alas spaattelin avulla. Näytteeksi otetaan näytetikulla eritettä nielurisojen peitteistä (molemmista nielurisoista). Näytetikku laitetaan katkaisematta geelikuljetusputkeen tai katkaisukohdasta katkaistuna eSwab nestekuljetusputkeen.

Laajaa nieluviiljelyä (Ps-Bakteeri, viljely) otettaessa kieli painetaan alas spaattelin avulla ja etsitään mahdollinen tulehdusalue. Näytteeksi otetaan näytetikulla eritettä nielurisojen peitteistä ja/tai takanielusta ja laitetaan katkaisematta geelikuljetusputkeen tai katkaisukohdasta katkaistuna eSwab nestekuljetusputkeen. **Huom!** Meningokokkiepäilystä tulee olla maininta näytepyynnössä.

Difteriaviiljely (-CodiVi) otetaan dacrontikulla, jolloin näytteestä voidaan tarvittaessa tehdä suoraan PCR-tutkimus. Näytteeksi otetaan eritettä nielun peitteistä voimakkaasti hangaten, haluttaessa voidaan ottaa näyte myös nenänielusta.

Hinkuyskäviljely ja nukleinihapon osoitus (-BopeVip) näytteeksi otetaan eritettä ylhäältä nenänielusta kahteen näytetikkuihin. Toinen näytetikuista lähetetään kuivana steriilissä putkessa, toinen geelikuljetusputkessa. Hiilitikku ei kelpaa näytteenottoon.

Gonokokki, viljely (-GcVi). Kieli painetaan alas spaattelin avulla ja etsitään tulehdusalue. Näytteeksi otetaan näytetikulla eritettä nielurisoista (ja mahdollisista peitteistä) sekä takanielusta. Tikku laitetaan katkaisematta geelikuljetusputkeen.

Sieniviljely (Sk-SienVi) otetaan hankaamalla suun/nielun infektiotaletta näytetikulla, joka laitetaan katkaisematta geelikuljetusputkeen.

Näytteen säilytys

Näytteet toimitetaan mahdollisimman nopeasti eteenpäin. Geelikuljetus- ja nesteputket säilytetään huoneenlämmössä ja yli vuorokauden säilytys jääkaapissa. Mikäli **gonokokkiviljely-näytettä** ei voida toimittaa laboratorioon saman päivän aikana, se säilyy noin vuorokauden geelikuljetusputkessa, säilytys huoneenlämmössä.

Tiedustelut puh. (09) 471 730 40. Sieniviljely puh (09) 471 76290.